

Een Nederlandse leerling uit het buitenland!

Een nieuwe leerling

Deze leerling komt uit het buitenland, maar is Nederlands. Hij/zij heeft ervaringen opgedaan in het buitenland en is opgegroeid in een andere cultuur. U en de klas kennen deze cultuur nog niet daarom is dit een mogelijkheid om nieuwe dingen te leren van deze leerling. In deze brochure kunt u lezen hoe u en de klas maximaal kunnen profiteren van wat de nieuwe leerling te bieden heeft.

Wat moet u weten?

Om uw nieuwe leerling te kunnen helpen moet u weten in welk land hij/zij heeft gewoond, hoe lang en wat zijn/haar ouders daar deden. Ook is het goed om te weten in wat voor milieu uw leerling is opgegroeid en naar wat voor school uw leerling is geweest.

U kunt deze informatie aan de ouders vragen of aan de leerling zelf, het liefst zo vroeg mogelijk.

Nederland – een vreemd land?

Omdat uw leerling niet in Nederland is opgegroeid, is dit een vreemd land voor hem/haar. Hij/zij heeft gedeeltelijk andere kennis, vaardigheden en ervaringen opgedaan dan kinderen die hun hele leven in Nederland hebben gewoond.

Sommige kinderen die in het buitenland opgroeien hebben misschien ieder jaar een bezoek aan Nederland gebracht. Anderen hebben vele jaren achter elkaar in het buitenland doorgebracht en weten niet veel van Nederland en onze gewoonten hier. De leerling kan onzeker overkomen, omdat hij/zij niet goed weet hoe alles hier toegaat en wat 'normaal' is.

De leerling is net verhuisd. Dit is misschien wel een van de vele verhuizingen in zijn of haar leven. Elke verhuizing betekent opnieuw afscheid nemen. De leerling heeft tijd nodig om dit te verwerken. Alles is ongewoon en onwennig in de nieuwe situatie. De leerling kan zich daardoor onveilig voelen. Een reactie hierop kan zijn dat hij/zij zichzelf isoleert van de groep.

In een klas waar iedereen elkaar kent en vriendschappen allang gevormd zijn, kan het voor een kind dat toch al onzeker is, omdat het weinig ervaring van Nederland heeft, moeilijk zijn om in de klas een plekje te vinden.

Als de leerling bereid is te delen van zijn ervaringen in het buitenland, is het goed om zijn speciale kennis te benutten bij verschillende onderwijsgebieden.

Verschillende scholen

Het is belangrijk te weten op wat voor soort school uw leerling heeft gezeten. Sommige leerlingen hebben in het buitenland op een internaat gezeten, anderen hebben thuisonderwijs gehad, omdat er geen geschikte school in de buurt was. Het kan ook zijn dat uw leerling op een nationale of internationale school heeft gezeten. Belangrijk is om te weten in wat voor taal de leerling les heeft gehad.

De buitenlandse school zal in ieder geval in velerlei opzichten anders zijn, bijvoorbeeld in grootte van de klas, nadruk op bepaalde vakken, discipline en huiswerk. Als het kind thuis heeft les gehad van de eigen ouders is het niet gewend aan een grote klas. Misschien is uw leerling gewend aan een zeer autoritaire manier van lesgeven of juist niet.

Vraag de ouders naar wat voor school hun kind is geweest. Het is goed om contact met vroegere leerkrachten op te nemen, indien mogelijk.

Kennis

De leerlingen hebben een al dan niet lange periode in een ander taalgebied gewoond en zijn soms al volledig gewend aan een andere sociale en schooltaal. Dat betekent dat de taalbeheersing en de woordenschat sterk verschillend kunnen zijn. Het is goed om van tevoren uit te vinden hoe het gemiddelde niveau van taalbeheersing is op de school en of er sprake is van sterk uiteenlopende niveaus. Als Nederlands niet de schooltaal van uw nieuwe leerling was, zal hij veel specifieke termen van taal, rekenen en andere vakken niet kennen. De leerling kan moeite hebben zich uit te drukken in de Nederlandse taal, zowel mondeling als schriftelijk. Alledaagse uitdrukkingen worden dan niet begrepen. Ook dialect dat door medeleerlingen gesproken kan een probleem zijn. Het kan het ook zijn dat de leerling met sommige vakken bepaalde kennis mist. Sommige vakken zullen voor de leerling extra moeilijk zijn, zoals geschiedenis of aardrijkskunde. Misschien is er extra hulp en ondersteuning nodig.

Ook heeft de leerling dingen geleerd die hij hier op school niet meer nodig heeft. Het is belangrijk dat u de eigenwaarde van de leerling benadrukt en zijn achtergrond en kennis positief naar voren brengt.

Vaak geeft een rapport of schoolgids van de vorige school een goede indruk van wat uw leerling beheerst. Vraag de ouders hiernaar. Benadruk voor de klas wat het kind wél kan, bijvoorbeeld vloeiend Engels of Spaans spreken of vertellen over hoe een stuwdam werkt en geef hulp waar dat nodig is.

Sociale aanpassing

De leerling maakte in het buitenland waarschijnlijk deel uit van een hechte sociale gemeenschap. Dat geldt het meest voor kinderen die op een internaat hebben gezeten. Hij/zij heeft waarschijnlijk vrienden van over de hele wereld. Als hij/zij opgegroeid is in een beschermd milieu, maakt dat de overgang naar een leven in de Nederlandse maatschappij des te moeilijker.

Uw leerling kan er geen idee van hebben waar leerlingen gewoonlijk met elkaar over praten, wat de kinderen hier doen, hoe ze zich kleden, wat ze graag eten en waar ze graag naar kijken (TV, internet) en luisteren. Ook weten ze soms niet wat netjes of 'normaal' gedrag is. Wat voor hem normaal is, wordt hier als vreemd of zelfs onwenselijk ervaren. Misschien geeft hij/zij iedereen uitgebreid een hand of kijkt hij u niet recht aan, omdat dat beleefd was in het land waar hij/zij is opgegroeid. Ook kan het zijn dat hij met een sport en spel andere regels geleerd heeft.

Als u uw leerling vraagt naar het verschil in cultuur, bij voorbeeld in het aanspreken van volwassenen, vergemakkelijkt dit zijn sociale aanpassing.

Als u merkt dat uw leerling onzeker is, of een blunder maakt, leg dan uit hoe het wel moet en bedenk dat het vaak geen onwil is, maar onwetendheid. Wees niet te snel met straffen, maar vraag het kind zelf eerst waarom het zo deed. Let ook op hoe de andere kinderen op dit 'vreemde' kind reageren. Vaak vinden ze het in het begin wel interessant, zo'n kind uit het buitenland, maar neemt de belangstelling gauw af. Een kind uit het buitenland loopt kans gepest te worden, omdat hij anders is dan anderen. Wees hierop alert.

Laat de leerling, zodra hij/zij dat wil, iets vertellen over het land waar hij/zij is opgegroeid, door middel van een spreekbeurt. Laat hem/haar dingen meenemen uit het land en vertellen hoe de mensen daar leven en hoe hij/zij daar zelf leefde.

Tips

- Als u al ver van tevoren weet dat de leerling komt, vraag de leerlingen van uw klas de nieuwe leerling te helpen en vertel over zijn/haar achtergrond. Kweek begrip en leg uit dat de leerling nog niet veel van Nederland weet, maar weer andere dingen wel, waar de klas nog niets van weet.
- Praat met de klas over wat zij kunnen doen om de leerling snel thuis te laten voelen op school en in de nieuwe omgeving. Zorg ervoor dat de leerling spoedig vertrouwd wordt met de dagelijkse gang van zaken op school.
- Kinderen krijgen er gauw genoeg van om over de buitenlandse ervaringen van de nieuwe leerling te horen. Het is goed dat ze weten dat het geen opschepperij is, als de nieuwe leerling steeds praat over de buitenlandse ervaringen. Probeer in het onderwijs onderwerpen en vragen in te bouwen die te maken hebben met de vroegere situatie van de leerling.
- Indien mogelijk, neem van tevoren contact op met de klas waar de leerling vandaan komt. Als u de klas ook betreft in het contact, kan dit tot een leuk uitwisselingscontact tussen twee scholen leiden.

Deze brochure is gemaakt door MK Focus. Dit is een werkgroep van de Evangelische Zendings Alliantie die als doel heeft contacten tussen MK's onderling en MK ondersteunende netwerken te bevorderen. We willen MK's die terugkomen naar Nederland helpen bij het integratieproces. Voor verdere informatie, zie www.mkfocus.nl